

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 16.

LATIN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

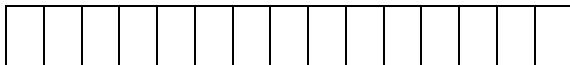
2013. október 16. 14:00

I. Fordítás

Időtartam: 135 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTÉRIUMA

Fontos tudnivalók

Az alábbi latin szöveget nyomtatott szótár segítségével kell lefordítania magyarra. A feladat elvégzéséhez 135 perc áll rendelkezésére. A fordítással maximálisan 40 pontot szerezhet. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Végső megoldását (tisztázat) írhatja a következő oldalra vagy a teremfelügyelőktől kapott pótlapra – az utóbbi esetben egyértelműen tüntesse fel, melyik a tisztázat! Piszkozatot vagy jegyzeteket, ha szükséges, a pótlapokra és a latin szöveg sorközeibe írhat. Az esetleges piszkozati és tisztázati pótlapokat külön-külön számozza be. Csak a teremfelügyelőktől kapott lapokon dolgozhat, és minden lapot be kell adnia.

Fordítás

Iuno vonzó jutalmat kínál Aeolusnak

Iuno felkeresi Aeolust, a szelek királyát, és megkéri, keltsen tengeri vihart, és így akadályozza meg, hogy Aeneas elérhesse Itáliát. Az istennő nem ingyen kéri a szívességet Aeolustól, hanem ajándékot is kínál föl neki cserébe.

„Aeole – namque tibi divum¹ pater atque hominum rex
et mulcere dedit² fluctus et tollere vento –
gens inimica mihi Tyrrhenum navigat aequor,
Ilium³ in Italiam portans, victosque penates.
Incute⁴ vim ventis, submersasque obrue puppes,
aut age diversos,⁵ et disice corpora ponto.
Sunt mihi bis septem praestanti corpore nymphae,
quarum quae forma pulcherrima,⁶ Deiopeia,
conubio iungam⁷ stabili, propriamque dicabo,⁸
omnes ut tecum meritis pro talibus annos
exigat, et pulchra faciat te prole parentem.”

¹ *divum = deorum*

² *dedit* – megadta, engedte (ti. a hatalmat, képességet, hogy...)

³ *Ilium* – Trója. Itt természetesen átvitt értelemben: „ami maradt Trójából”.

⁴ *incutere + dat.* – valakiben valamit kelteni, támasztani

⁵ *diversos* – a trójaiakra vonatkozik, jelentése (itt): „szétszóródott”.

⁶ *quarum quae forma pulcherrima* – ti. est

⁷ *iungam* – hozzá kell érteni: *eam*

⁸ *dico 1 + kettős accusativus* – „valakit valamivé nyilvánítani”, „bejelenteni, hogy ...”

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás	40	
ÖSSZESEN	40	

javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		

javító tanár

jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
  2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 16.

LATIN NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 16. 14:00

II. Feladatsor

Időtartam: 45 perc

Pótlapok száma
Tisztázati
Piszkozati

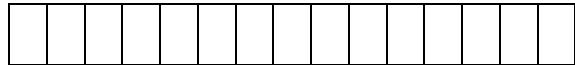
EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben egy nyolc kérdésből álló feladatlapot kell megoldania. A munkához semmilyen segédeszközt nem vehet igénybe. A rendelkezésére álló idő 45 perc. A feladatlappal összesen 35 pontot szerezhet. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Az egyes feladatok mellett ott találja azok pontértékét is. Csak a feladatlapon dolgozhat, de ha szükség van rá, az üres oldalakon készíthet jegyzeteket. Ügyeljen arra, hogy esetleges javításait mindig egyértelműen jelölje: a rossz választ egy vonallal húzza át és tegye zárójelbe!

1. Egészítse ki a mondatokat a megadott szavak megfelelő számú és esetű alakjával!
(7 pont)

A rómaiak engedelmeskedtek az isteneknek és az istennőknek.

Romani ..... (*deus, -i m.; dea, -ae f.*) parebant.

A gazdag embereknek szép házaik vannak.

Homines divites ..... (*domus, -us f.; pulcher* 3) habent.

A római katonák nem féltek még a nagyobb háborúktól sem.

Milites Romani ne ..... (*bellum, -i n.; magnus* 3) quidem metuebant.

2. Egészítse ki a táblázatot a megadott szó alapfokú és felsőfokú adverbiumával! (4 pont)

	difficilius	
	acrius	

3. Tegye az aktív alakokat passzívba, és viszont! (5 pont)

canas .....

cantus sit .....
.....

cecinerat

canemini

canti erunt

4. Képezze a *capio 3 cepi*, *captum ige* megjelölt alakjait! (3 pont)

inf. impf. pass. ....

gerundium abl. ....

inf. inst. act. ....

5. A következő összetett mondatokat alakítsa át igeneves szerkezetű mondatokká!
(6 pont)

- a) Cicero, amikor Catilinát vádolta, nagyon híres beszédet mondott.
Cicero, cum Catilinam accusaret, orationem illustrissimam habuit.

.....

- b) Miután Cicerót számüzték, a felesége egyedül irányította a családot.
Postquam Cicero expulsus est, uxor sola familiam administravit.

.....
.....

6. Válaszoljon a következő összetett mondatokkal kapcsolatos kérdésekre! (5 pont)

- a) „A kutya harcolt, hogy megvédje a gazdáját.”

Milyen fajta alárendelt mondattal lehet latinra fordítani?

Alkossa meg a mellékmondat állítmányát!

Canis pugnabat, ut dominum suum . . . . . (defendo 3 defendi, defensum)

- b) „A katonák tudták, hogy mikor fogják megkanni az ételt.”

Milyen fajta alárendelt mondattal lehet latinra fordítani?

Alkossa meg a mellékmondat állítmányát!

Milites sciebant, quando cibum (accipio 3 -cepi, -centum)

Alakítsa át a mondat állítmányát úgy, hogy ezt ielentsze:

A katonák tudták, hogy előző nap mikor kaptak ételt.”

Milites sciebant quando priore die cibum (accipio 3 -cepi -ceptum)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

---

7. Írjon az alábbi szavak mellé egy-egy velük ellentétes jelentésű szót! (3 pont)

mollis 2 .....

vita, -ae f. .....

pauper (pauperis) .....

8. Melyik latin igéből származnak az alábbi szavak? Az ige teljes szótári alakját írja melléjük! (2 pont)

conditor, -oris m. .....

victor, -oris m. .....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

---

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás		40	
II. Feladatsor	1. feladat	7	
	2. feladat	4	
	3. feladat	5	
	4. feladat	3	
	5. feladat	6	
	6. feladat	5	
	7. feladat	3	
	8. feladat	2	
ÖSSZESEN		35	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		75	

javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		
II. Feladatsor		

javító tanár

jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....